Conseil d'Etat - Raad van State
LEGISLATION - WETGEVING
17 V 1957
Transmis à M.
Overgemaakt aan de H.

By

M.L.

L.5689/1.

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 27e maart 1957 door de Minister van Landbouw verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "waarbij de rechtspersoonlijkheid wordt verleend aan het vermogen van de Rijksplantentuin", heeft de 8e april 1957 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Agriculture, le 27 mars 1957, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "accordant la personnalité juridique au patrimoine du Jardin botanique de l'Etat", a donné le 8 avril 1957 l'avis suivant :

C.E. - R.S.
Entrée - Binnen
17.5.57
N°
COORD

Naar het inzicht van de Regering is de rechtsgrond van het ontwerp te zoeken in de wet van 2 juli 1927.

Volgens artikel 1, tweede lid, van deze wet kunnen, benevens de Rijksveeartsenijschool te Kuregem, de land- en tuinbouwscholen en de stations voor landbouwkundige opzoekingen de rechtspersoonlijkheid ontvangen.

Dat de Rijksplantentuin geen land- of tuinbouwschool is, behoeft wel geen betoog.

Kan hij als een landbouwkundig station worden beschouwd ?

Volgens zijn organiek reglement, vastgesteld bij koninklijk besluit van 30 juni 1921, "heeft de Rijksplantentuin tot doel een wetenschappelijke grondslag te leveren voor de studie der plantenkunde en legt hij te dien einde verzamelingen van gewassen in levende en in bewaarde staat aan".

Luidens artikel 1 van het koninklijk besluit van 15 oktober 1951 houdende organiek reglement van de Rijksstations voor landbouwkundig onderzoek, zijn deze stations "wetenschappelijke instellingen belast met de studie van de vraagstukken die op de plantaardige en dierlijke productie betrekking hebben".

Op te merken valt dat deze bepaling volledig overeenstemt met de opvatting van de wetgever van 1927.

.../...

Zo wordt in het verslag uit naam van de Commissie van landbouw aan de Senaat gezegd : "Deze instellingen zijn onmisbare aanvullingen geworden van onze landbouweconomie" (Senaat, Besch. nr 70, zittijd 1924-1925).

De Rijksplantentuin nu is volgens zijn organiek reglement, alsmede blijkens de aanhef van het ontwerp, een inrichting die zich bezighoudt met de wetenschappelijke studie van het plantenrijk in het algemeen en waarvan de werking niet, zoals die van de landbouwstations, rechtstreeks en uitsluitend op de landbouwproductie is gericht.

Hieruit volgt dat de Rijksplantentuin niet kan worden gerekend bij de stations voor landbouwkundig onderzoek, dat hij derhalve bij de wet van 2 juli 1927 niet is bedoeld, en het ontwerp in deze wet geen rechtsgrond heeft.

Men kan zich evenwel afvragen of het ontwerp geen rechtsgrond vindt in een andere wet dan die welke in de aanhef is vermeld, en wel in de wet van 27 juni 1930 waarbij rechtspersoonlijkheid wordt verleend aan de wetenschappelijke en kunstinrichtingen welke van het Ministerie van Kunsten en Wetenschappen afhangen.

Aangezien de Rijksplantentuin niet van genoemd Ministerie afhangt, is men, op het eerste gezicht, geneigd om die vraag ontkennend te beantwoorden.

.../...

Men hoeft echter niet al te veel belang te hechten aan het opschrift van een wet. Het opschrift maakt geen integrerend deel van de wet uit. Het is evenmin van beslissend gewicht voor de interpretatie er van. Het kan immers het voorwerp van de wet onvolledig of zelfs foutief aangeven.

Dat het opschrift van de hier bedoelde wet onvolledig is, blijkt reeds uit de lezing van artikel 1 dezer wet.

Na de wetenschappelijke en kunstinrichtingen afhangend van het Ministerie van Onderwijs waaraan rechtspersoonlijkheid wordt verleend, te hebben opgenoemd, vervolgt het artikel in een tweede lid als volgt:

"De andere wetenschappelijke en kunstinrichtingen van den Staat kunnen, onder bij koninklijk besluit bepaalde voorwaarden, de rechtspersoonlijkheid bekomen".

Het opschrift slaat dus blijkbaar alleen op het bepaalde in het eerste lid van artikel 1, dat er zich inderdaad toe beperkt rechtspersoonlijkheid te verlenen aan instellingen die van het Ministerie van Onderwijs afhangen.

Het opschrift gewaagt echter niet van de mogelijkheid de rechtspersoonlijkheid bij koninklijk besluit te verlenen aan andere instellingen.

.../...

Die mogelijkheid wordt nochtans tot stand gebracht bij het tweede lid van artikel 1, en blijkens de aldaar gebruikte bewoordingen geldt zij voor de andere wetenschappelijke en kunstinrichtingen "van de Staat", en niet alleen voor die welke van het Ministerie van Openbaar Onderwijs afhangen.

Deze tekst is trouwens de juiste uitdrukking van de bedoeling van de wetgever zoals zij naar voren treedt uit de parlementaire voorbereiding van de wet.

In de memorie van toelichting aan de Senaat (Besch.zittijd 1928-1929, nr 33) wordt immers gezegd :

"Het ontwerp voorziet dat de andere wetenschappelijke en kunstinrichtingen van de Staat onder bij koninklijk besluit bepaalde voorwaarden de rechtspersoonlijkheid kunnen bekomen. Deze beschikking laat toe de rechtspersoonlijkheid te verlenen niet alleen aan de reeds bestaande organismen, maar ook gebeurlijk aan andere, waarvan het oprichten door toekomstige noodwendigheden zou nodig gemaakt worden".

Uit deze aanhaling blijkt duidelijk de bedoeling de Koning te machtigen om aan alle wetenschappelijke instellingen, zonder enige beperking, ja zelfs aan de toekomstige, de rechtspersoonlijkheid te verlenen.

De overige parlementaire bescheiden zijn in dezelfde zin (zie Besch.Senaat, zittijd 1928-1929, nr 62, en Besch.Kamer, 1929-1930, nr 42).

.../...

Terwijl het eerste lid van de aanhef als overbodig kan worden weggelaten, dient het tweede lid dus te worden gesteld als volgt :

"Gelet op de wet van 27 juni 1930 waarbij rechtspersoonlijkheid wordt verleend aan de wetenschappelijke en kunstinrichtingen welke van het Ministerie van Kunsten en Wetenschappen afhangen, inzonderheid op artikel 1, tweede lid, luidens hetwelk "de andere wetenschappelijke en kunstinrichtingen van de Staat, onder bij koninklijk besluit bepaalde voorwaarden, de rechtspersoonlijkheid kunnen bekomen".

Het is weliswaar niet gebruikelijk in de aanhef wetteksten in extenso aan te halen; wegens de misleidende bewoordingen van het opschrift echter lijkt hier een afwijking verantwoord.

\+

\+ \+

Luidens het opschrift, de tweede considerans en artikel 1, wordt rechtspersoonlijkheid verleend aan het vermogen van de Rijksplantentuin.

Deze formule, waaruit moet blijken dat de inrichtingen waaraan rechtspersoonlijkheid wordt verleend deze alleen verkrijgen voor wat het beheer van hun vermogen betreft, doch voor al hun overige werkzaamheden niet gedecentraliseerde organen van het bestuur blijven, werd reeds meermaals gebruikt, onder meer in het koninklijk besluit van 15 oktober 1951 houdende organiek reglement van de Rijksstations voor landbouwkundig onderzoek.

.../...

Zoals hij reeds heeft doen opmerken in zijn advies nr L.972 over het ontwerp van bedoeld besluit, acht de Raad van State deze formule verkeerd.

Het vermogen is immers een attribuut van de natuurlijke en de rechtspersoon; hier stelt men de zaken voor alsof de rechtspersoonlijkheid een attribuut van het vermogen was.

Noch uit de wet van 2 juli 1927, noch uit de wet van 27 juni 1930 kan men trouwens enig argument halen voor het gebruik van bedoelde formule ; in beide wetten is er immers alleen spraak van het verlenen van rechtspersoonlijkheid aan inrichtingen.

De Raad blijft dan ook van oordeel dat rechtspersoonlijkheid moet worden verleend, niet "aan het vermogen van de Rijksplantentuin" maar "aan de Rijksplantentuin voor het beheer van zijn vermogen".

\+

\+ \+

Luidens artikel 17 zal het besluit op 1 januari 1957 in werking treden. Het kan niet de bedoeling van de Regering zijn een rechtspersoon in het leven te roepen met terugwerkende kracht ; het gebruik van de toekomende tijd schijnt er trouwens op te wijzen dat deze bepaling een overblijfsel is uit een vroeger, thans voorbijgestreefd stadium van het ontwerp.

\+

\+ \+

.../...

Voor het overige zijn bij dit ontwerp enkel opmerkingen betreffende de vorm te maken ; zij vergen geen bijzondere commentaar.

De hierna voorgestelde tekst houdt er rekening mede zowel als met de beschouwingen die voorafgaan.

Koninklijk besluit waarbij de rechtspersoonlijkheid aan de Rijksplantentuin voor het beheer van zijn vermogen wordt verleend.

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Gelet op de wet van 27 juni 1930 waarbij rechtspersoonlijkheid verleend wordt aan de wetenschappelijke en kunstinrichtingen welke van het Ministerie van Kunsten en Wetenschappen afhangen, inzonderheid op artikel 1, tweede lid, luidens hetwelk "de andere wetenschappelijke en kunstinrichtingen van de Staat, onder bij koninklijk besluit bepaalde voorwaarden, de rechtspersoonlijkheid kunnen bekomen";

.../...

Overwegende dat de Rijksplantentuin een speciaal met de bevordering der kennis van het plantenrijk belaste wetenschappelijke inrichting is ;

Overwegende dat de Rijksplantentuin, zo hij rechtspersoonlijkheid voor het beheer van zijn vermogen verkrijgt, zijn hoge opdracht van wetenschappelijk onderzoek, van onderwijs en van vulgarisatie, beter zal kunnen vervullen ;

Gelet op het koninklijk besluit van 30 juni 1921 houdende een nieuw reglement van de Rijksplantentuin ;

Gelet op het akkoord van de Eerste-Minister, gegeven de 10e maart 1957 ;

Gelet op het akkoord van de Minister van Financiën, gegeven de 18e december 1956 ;

Gelet op het advies van de Raad van State ;

Op de voordracht van Onze Minister van Landbouw,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Artikel 1.-

De Rijksplantentuin geniet rechtspersoonlijkheid voor het beheer van zijn vermogen.

.../...

Artikel 2.-

Het vermogen van de plantentuin wordt gevormd:

1° door de gelden en vergoedingen betaald voor onderzoekingen, studies, ontledingen, proeven, keuringen of andere diensten welke, op verzoek van de overheidsdiensten en van de particulieren, zo natuurlijke als rechtspersonen, zijn bewezen ;

2° door de giften, legaten, stichtingen, beurzen, prijzen of alle andere giften tot aanvaarding waarvan de Koning, krachtens artikel 3 van de wet van 27 juni 1930, machtiging heeft verleend, of die voorlopig zijn aanvaard krachtens de wet van 12 juli 1931 betreffende de uitbreiding tot alle rechtspersonen van het voordeel van de voorlopige aanvaarding van bij akten gedane schenkingen onder de levenden ;

3° door de inkomsten uit de verkoop van geoogste of vervaardigde produkten, van brochures of ander drukwerk.

Artikel 3.-

Het vermogen wordt beheerd door een commissie die bestaat uit :

1° de directeur van de plantentuin, die de commissie voorzit ;

2° een ambtenaar van het Ministerie van Landbouw, aangewezen door de Minister ;

.../...

3° drie leden, door de Minister van Landbouw aangewezen en waaronder er minstens twee uit de leden van de Raad van toezicht van de Rijksplantentuin worden gekozen ;

4° een secretaris, door de voorzitter aangewezen.

De mandaten van de in 3° genoemde leden worden verleend voor een termijn van drie jaar en zijn vernieuwbaar ; hij die aangesteld wordt om een lid gedurende de uitoefening van het mandaat te vervangen, voleindigt het onderbroken mandaat.

De secretaris der commissie heeft raadgevende stem.

Artikel 4.-

In speciale gevallen kan de voorzitter bijzonder bevoegde personen uitnodigen om aan de bijeenkomsten der commissie deel te nemen, wanneer zulks wenselijk is met het oog op een punt op de agenda van een vergadering.

Die personen vervullen een adviserende rol.

Artikel 5.-

De Minister van Landbouw bepaalt het reglement van orde van de commissie.

.../...

Artikel 6.-

De leden van de commissie nemen hun ambt gratis waar.

De leden van de commissie die geen ambtenaar zijn, kunnen ten laste van het vermogen vergoedingen ontvangen :

1° voor hun reiskosten ;

2° voor hun verblijfkosten, wanneer deze niet op een andere wijze gedekt worden door het vermogen.

De Minister van Landbouw bepaalt de schaal van die vergoedingen.

Artikel 7.-

De notulen van de vergaderingen der commissie worden binnen tien dagen aan de Minister van Landbouw voorgelegd, zodat hij in staat is de genomen beslissingen goed te keuren.

De goedkeuring wordt geacht te zijn gegeven, indien de Minister bij het verstrijken van een termijn van twintig dagen nadat hij de notulen heeft ontvangen, de voorzitter van de commissie geen kennis heeft gegeven van zijn beslissing.

De notulen van de commissie, die beslissingen bevatten van financiële, budgetaire of administratieve aard, worden aan de Minister van Landbouw voorgelegd door bemiddeling van de inspecteur of adjunct-inspecteur van Financiën, die binnen drie dagen zijn advies uitbrengt

.../...

De Minister van Landbouw raadpleegt de Minister van Financiën alvorens de beslissingen der commissie goed te keuren die vanwege de inspecteur of de adjunct-inspecteur van Financiën opmerkingen uitlokken waarmede hij niet kan instemmen.

De inspecteur of de adjunct-inspecteur van financiën mag iedere commissievergadering bijwonen, op de agenda waarvan financiële, budgetaire of administratieve maatregelen voorkomen. De meest uitgebreide onderzoeksmacht wordt hem toegekend voor de uitoefening van zijn opdracht.

Artikel 8.-

De commissie verricht alle handelingen nodig voor het beheer van het vermogen van de Rijksplantentuin.

Zonder machtiging van de Minister van Landbouw kan zij echter geen onroerende goederen onder bezwarende titel verkrijgen noch die vervreemden.

Op verzoek van de commissie doet het Bestuur der registratie en domeinen, voor rekening en ten behoeve van de Rijksplantentuin, aankopen van onroerende goederen, hetzij bij minnelijke schikking, hetzij door onteigening ; bedoeld bestuur belast zich eveneens, voor rekening en ten behoeve van de Rijksplantentuin en op verzoek van de commissie, met het verkopen van onroerende goederen overeenkomstig de wettelijke bepalingen betreffende de verkoop van domeingoederen.

.../...

Voor leningen en beleggingen is de machtiging van de Minister van Landbouw en van de Minister van Financiën vereist. De commissie mag geen andere dan door de Staat gewaarborgde effecten aankopen.

Roerende voorwerpen die van het vermogen deel uitmaken, mogen aan de leden van de commissie of aan het personeel van de Rijksplantentuin, noch verkocht, noch, zelfs onder bezwarende titel, geleend worden, behalve wanneer de verkoop of de verhuring tot de normale verrichtingen van de Rijksplantentuin behoren en zij volgens het gewone tarief plaats hebben.

De fondsen van de Rijksplantentuin mogen niet dienen om door giften de bezoldiging van het Rijkspersoneel te verhogen.

De dienstprestaties die de leden van het Rijkspersoneel buiten hun diensturen voor de Rijksplantentuin, wat het beheer van het vermogen betreft, zouden verrichten, mogen slechts vergoed worden indien zij door de beheerscommissie werden toegelaten.

De contracten voor leveringen, werken en diensten worden afgesloten met inachtneming van de bij de artikelen 19 tot 22 van de wet van 15 mei 1946 vastgestelde regelen op de Rijkscomptabiliteit. De algemene aanbestedingsvoorwaarden van de Staat voor werken en leveringen zijn daarbij toepasselijk.

.../...

Artikel 9.-

De commissie werft het personeel aan dat nodig is voor het beheer van het vermogen. Zij bepaalt de voorwaarden der bedieningen, met inachtneming van de weddeschalen door de Staat voor soortgelijke bedieningen toegekend.

De bepalingen tot regeling van de maatschappelijke zekerheid der arbeiders zijn op de Rijksplantentuin en op dit personeel van toepassing.

De Minister van Landbouw keurt het kader van bedoeld personeel goed.

Artikel 10.-

De voorzitter der commissie vertegenwoordigt de Rijksplantentuin in alle handelingen van het burgerlijk leven.

Artikel 11.-

De commissie stelt een rekenplichtige aan, die belast is met de verrichtingen inzake ontvangsten en uitgaven.

Artikel 12.-

Voor de Rijksplantentuin wordt, wat het beheer van zijn vermogen betreft, een jaarlijkse begroting opgemaakt, waarop alle inkomsten en uitgaven voorkomen, welke ook hun oorsprong en oorzaak wezen.

.../...

Op de begroting mogen niet-limitatieve kredieten voorkomen.

Het boekjaar valt met het burgerlijk jaar samen, tenzij de commissie om redenen in verband met de specifieke werkzaamheden van de Rijksplantentuin er anders over beslist.

Artikel 13.-

Vóór het einde der vierde maand die het begin van het dienstjaar voorafgaat, maakt de commissie de begroting op ; deze wordt ter goedkeuring aan de Minister van Landbouw voorgelegd, samen met het advies van de inspectie van financiën.

De bepalingen van artikel 7, derde tot vijfde lid, zijn toepasselijk op de begroting van het vermogen.

Elk jaar, vóór het einde van de derde maand na het afsluiten van het begrotingsjaar, maakt de commissie de rekeningen van de Rijksplantentuin op, evenals een balans en een resultatenrekening.

Artikel 14.-

Het beschikbare geld wordt gedeponeerd bij de Postcheck- en Girodienst of bij een financiële instelling die door de Minister van Landbouw erkend is.

Artikel 15.-

De Minister van Landbouw en de Minister van Financiën stellen regelen betreffende :

1° het voorstellen der begrotingen ;

.../...

2° de boekhouding ;

3° het indienen der rekeningen en de verificatie der verrichtingen.

Artikel 16.-

Dit besluit treedt in werking . . .

Artikel 17.-

Onze Minister van Landbouw is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te ,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Landbouw,

Dans l'esprit du Gouvernement, le projet trouve son fondement légal dans la loi du 2 juillet 1927.

L'article 1er, alinéa 2, de cette loi dispose qu'outre l'Ecole de médecine vétérinaire de l'Etat à Cureghem, les écoles d'agriculture et d'horticulture et les stations de recherches d'intérêt agricole peuvent recevoir la personnalité civile.

De toute évidence, le Jardin botanique de l'Etat n'est pas une école d'agriculture ou d'horticulture.

Peut-on le considérer comme une station agronomique ?

D'après son règlement organique établi par arrêté royal du 30 juin 1921 "le Jardin botanique de l'Etat a pour but de fournir une base scientifique à l'étude de la botanique, et à cet effet il réunit des collections de végétaux à l'état vivant et à l'état conservé".

Aux termes de l'article 1er de l'arrêté royal du 15 octobre 1951 portant règlement organique des stations de recherches agronomiques de l'Etat, ces stations "sont des établissements scientifiques chargés de l'étude des problèmes relatifs à la production végétale et animale".

Il échet de remarquer que cette disposition est parfaitement conforme à la conception du législateur de 1927.

.../...

Ainsi, le rapport au Sénat, fait au nom de la Commission de l'Agriculture, constate : "Ces institutions sont devenues les compléments indispensables de notre économie agricole" (Sénat, Doc. n°70, session 1924-1925).

Or, d'après son règlement organique de même que selon le préambule du projet, le Jardin botanique de l'Etat est un établissement qui s'occupe de l'étude scientifique du règne végétal en général et dont l'activité n'est pas, comme celle des stations agronomiques, directement et exclusivement en fonction de la production agricole.

Il s'ensuit que le Jardin botanique de l'Etat ne peut être rangé parmi les stations de recherches agronomiques, que dès lors il n'est pas visé par la loi du 2 juillet 1927 et que celle-ci ne constitue pas le fondement légal du projet.

L'on peut toutefois se demander si le projet ne trouve pas de fondement légal dans une autre loi que celle que mentionne le préambule, notamment dans la loi du 27 juin 1930 qui accorde la personnalité civile aux établissements scientifiques et artistiques dépendant du Ministère des Sciences et des Arts.

A première vue, on incline à opter pour la négative, le Jardin botanique de l'Etat ne dépendant pas du Ministère précité.

.../...

Il ne faut cependant pas attacher une importance exagérée à l'intitulé d'une loi. L'intitulé ne fait pas partie intégrante de la loi, pas plus qu'il n'est déterminant pour son interprétation. Il arrive, en effet, que l'intitulé indique l'objet de la loi d'une manière incomplète, voire même erronée.

Le libellé incomplet de l'intitulé de la loi du 27 juin 1930 se manifeste dès la lecture de son article 1er.

Après avoir énuméré les établissements scientifiques et artistiques dépendant du Ministère de l'Instruction publique qui obtiennent la personnalité civile, cet article dispose dans un alinéa 2 :

"Les autres établissements scientifiques et artistiques de l'Etat pourront, dans des conditions déterminées par arrêté royal, recevoir la personnalité civile".

L'intitulé ne se rapporte donc manifestement qu'à la disposition reprise à l'alinéa 1er de l'article 1er, lequel se borne, en effet, à accorder la personnalité civile à des établissements dépendant du Ministère de l'Instruction publique; il ne fait aucune allusion à la possibilité d'accorder la personnalité civile à d'autres établissements par voie d'arrêté royal.

Cette possibilité est créée pourtant par l'alinéa 2 de l'article 1er, et, d'après les termes employés, elle existe pour les autres établissements scientifiques et artistiques "de l'Etat", et non pas uniquement pour ceux qui dépendent du Ministère de l'Instruction publique.

.../...

Ce texte , d'ailleurs, traduit exactement les intentions du législateur, telles qu'elles ressortent des travaux préparatoires de la loi.

L'exposé des motifs au Sénat (Doc. session 1928-1929, n°33) précise en effet :

"Le projet prévoit que les autres établissements scientifiques et artistiques de l'Etat peuvent, dans des conditions déterminées par arrêté royal, recevoir la personnalité civile.

Cette disposition permet non seulement d'accorder la personnalité civile aux organismes déjà existants, mais encore d'en faire bénéficier éventuellement celui ou ceux dont la création pourrait être commandée par des nécessités futures".

Le passage ci-dessus témoigne de l'intention très nette d'habiliter le Roi à accorder la personnalité civile à tous les établissements scientifiques sans la moindre restriction,même aux établissements encore à créer.

Les autres documents parlementaires s'expriment dans le même sens (voir Doc. Sénat, session 1928-1929, n° 62,et Doc. Chambre , session 1929-1930, n°42).

Alors que l'alinéa 1er du préambule est superflu et peût être omis, l'alinéa 2 devrait être rédigé comme suit :

.../...

"Vu la loi du 27 juin 1930 accordant la personnalité civile aux établissements scientifiques et artistiques dépendant du Ministère des Sciences et des Arts, notamment l'article 1er, alinéa 2, aux termes duquel"les autres établissements scientifiques et artistiques de l'Etat pourront, dans des conditions déterminées par arrêté royal, recevoir la personnalité civile;".

Bien qu'il ne soit pas d'usage de reproduire des textes légaux en leur entier dans le préambule, une dérogation à la règle semble justifiée en l'espèce, en raison du caractère équivoque de l'intitulé.

\+

\+ \+

D'après l'intitulé, le deuxième considérant et l'article 1er du projet, la personnalité juridique est accordée au patrimoine du Jardin botanique de l'Etat.

Cette formule , qui doit faire ressortir que les établissements auxquels la personnalité juridique est conférée, ne reçoivent celle-ci que pour la gestion de leur patrimoine, et demeurent, pour tout ce qui concerne les autres objets de leur activité, des organes non décentralisés de l'administration, a déjà été employée à diverses reprises, notamment dans l'arrêté royal du 15 octobre 1951 portant règlement organique des stations de recherches agronomiques de l'Etat.

.../...

Comme il l'a fait observer dans son avis n° L.972 sur le projet de cet arrêté, le Conseil d'Etat estime que cette formule est incorrecte.

Le patrimoine, en effet, est un attribut de la personne physique et de la personne morale; par cette formule, la personnalité juridique est représentée comme un attribut du patrimoine.

Aucun argument en faveur de l'emploi de cette formule ne peut d'ailleurs être tiré, ni de la loi du 2 juillet 1927, ni de la loi du 27 juin 1930, ces deux lois ne faisant état que de l'octroi de la personnalité juridique à des établissements.

Aussi, le Conseil d'Etat demeure-t-il d'avis qu'il convient d'accorder la personnalité juridique, non pas "au patrimoine du Jardin botanique de l'Etat", mais "au Jardin botanique de l'Etat, pour la gestion de son patrimoine".

\+

\+ \+

Aux termes de l'article 17, "l'arrêté entrera en vigueur le 1er janvier 1957". Le Gouvernement ne peut avoir l'intention de créer une personne morale avec effet rétroactif; l'emploi du futur incite du reste à penser qu'il s'agit en l'occurrence d'une disposition ayant survécu à un stade actuellement dépassé du projet.

.../...

Pour le surplus, le projet n'appelle que des remarques de pure forme qui ne requièrent aucun commentaire spécial; le texte proposé ci-après en tient compte ainsi que des observations qui précèdent.

Arrêté royal accordant la personnalité juridique au Jardin botanique de l'Etat pour la gestion de son patrimoine.

BAUDOUIN, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu la loi du 27 juin 1930 accordant la personnalité civile aux établissements scientifiques et artistiques dépendant du Ministère des Sciences et des Arts, notamment l'article 1er, alinéa 2, aux termes duquel "les autres établissements scientifiques et artistiques de l'Etat pourront, dans des conditions déterminées par arrêté royal, recevoir la personnalité civile";

Considérant que le Jardin botanique de l'Etat est l'établissement scientifique spécialement chargé de faire progresser les connaissances du règne végétal;

Considérant que le Jardin botanique de l'Etat pourra mieux réaliser sa haute mission de recherche scientifique , d'enseignement et de vulgarisation, si la personnalité juridique lui est conférée pour la gestion de son patrimoine;

Vu l'arrêté royal du 30 juin 1921 portant un nouveau règlement du Jardin botanique de l'Etat;

.../...

Vu l'accord du Premier Ministre, donné le 10 mars 1957;

Vu l'accord du Ministre des Finances, donné le 18 décembre 1956;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Agriculture,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Article 1er.-

Le Jardin botanique de l'Etat jouit de la personnalité juridique pour la gestion de son patrimoine.

Article 2.-

... (texte du Gouvernement, sous réserve de remplacer au 2°, "l'article 4 de la loi du 2 juillet 1927" par "l'article 3 de la loi du 27 juin 1930").

Articles 3, 4 et 5.- ... (comme au projet) ...

.../...

Article 6.-

Alinéa 1er: comme au projet.

Alinéa 2. Les membres non-fonctionnaires de la commission peuvent être indemnisés à la charge du patrimoine :

1° de leurs frais de parcours;

2° de leurs frais de séjour, lorsque ceux-ci ne sont pas autrement couverts par le patrimoine.

Le Ministre de l'Agriculture fixe le barème de ces indemnités.

Article 7.-

... (comme au projet) ...

Article 8.-

... (texte du projet, sous réserve d'écrire :

1° in fine de l'alinéa 1er : "du Jardin botanique de l'Etat";

2° par deux fois à l'alinéa 3 : "au profit du Jardin botanique de l'Etat" au lieu de "au profit de la personnalité juridique du Jardin;

3° à l'alinéa 5 : "du Jardin botanique de l'Etat" au lieu de "du Jardin ou de la personnalité juridique" et de "de la personnalité juridique";

4° à l'alinéa 6 : "du Jardin botanique de l'Etat" au lieu de "de la personnalité juridique";

5° à l'alinéa 7 : "le Jardin botanique de l'Etat, en ce qui concerne la gestion du patrimoine" au lieu de "la personnalité juridique".

.../...

Article 9.-

La commission engage le personnel nécessaire à la gestion du patrimoine. Elle détermine les conditions des emplois en tenant compte des barèmes appliqués par l'Etat pour des emplois similaires.

Les dispositions réglementant la sécurité sociale des travailleurs sont applicables au Jardin botanique de l'Etat ainsi qu'à ce personnel.

Le Ministre de l'Agriculture approuve le cadre du même personnel.

Article 10.-

... (texte du projet, sous réserve d'écrire : "le Jardin botanique de l'Etat") ...

Article 11.-

... (comme au projet) ...

Article 12.-

... (texte du projet, sous réserve d'écrire à l'alinéa 1er "Pour le Jardin botanique de l'Etat, il est établi, en ce qui concerne la gestion de son patrimoine ...") ...

Article 13.-

... (texte du projet, sous réserve d'écrire à l'alinéa 3 "les comptes du Jardin botanique de l'Etat" au lieu de "les comptes de la personnalité juridique du Jardin botanique" et d'y supprimer le mot "annuelle-ment") ...

.../...

Articles 14 et 15.-

... (comme au projet) ...

Article 16.-

Le présent arrêté entre en vigueur le ...

Article 17.-

... (article 16 du projet) ...

Donné à , le

PAR LE ROI :

Le Ministre de l'Agriculture,

De kamer was samengesteld uit
de Heren : J.SUETENS, eerste-voorzitter,
H.BUCH, raadsheren van State,
K.MEES, conseillers d'Etat,
F.DUCHENE, bijzitters van de afdeling wetgeving,
J.LIMPENS, assesseurs de la section de législation,
R.DECKMYN, griffier.

La chambre était composée de
Messieurs: premier président,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.K.MEES.
Het verslag werd uitgebracht door de H.F.DEBAEDTS, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M.K.MEES.
Le rapport a été présenté par M.F.DEBAEDTS, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,
(get.) R.DECKMYN.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,
(get.) J.SUETENS.